

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 195/2021
11.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић, Драгомира Милојевића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ермедина Ћућевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сјеници К 37/20 од 12.06.2020. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 93/20 од 03.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 11.03.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ермедина Ћућевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сјеници К 37/20 од 12.06.2020. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 93/20 од 03.11.2020. године и предмет враћа Основном суду у Сјеници, као првостепеном, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници К 37/20 од 12.06.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име судског паушала буџету Републике Србије плати износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Такође, окривљени је обавезан да оштећеном надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 34.125,00 динара, те да му на име имовинскоправног захтева исплати износ од 25.833,33 динара, као и да на име трошкова кривичног поступка, буџету Републике Србије плати износ од 22.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 93/20 од 03.11.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Ермедин Ћућевић, без навођења законског разлога, али из образложења произилази да је захтев поднет због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе и одреди да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, а да првостепени суд донесе решење о трошковима поступка по трошковнику који је достављен суду по окончаном главном претресу у предмету К 37/20, и то за састав жалбе на првостепену пресуду и за састав захтева за заштиту законитости у износу од по 33.000,00 динара.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

По оцени Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује да је на главном претресу, првостепени суд у доказном поступку извео доказе увидом у списе Основног суда у Сјеници К 163/18, без сагласности странака, што је супротно одредби члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП, те је исказе сведока дате у том кривичном поступку користио као доказе иако их није извео на главном претресу, па су ти докази незаконити, а пресуда није могла бити на њима заснована.

Одредбом члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП прописано је да се, поред осталог, упознавање са садржином записника о исказима сведока може по одлуци већа обавити сходном применом члана 405. ЗКП ако су странке сагласне да се тако поступи уместо непосредног испитивања сведока који није присутан, без обзира да ли је био позван или не.

Из списка предмета и правноснажних пресуда се утврђује да је првостепени суд у поновљеном поступку, након укидања прве првостепене пресуде, у наставку доказног поступка, извео доказ читањем налаза и мишљења судског вештака машинске струке Дамира Нуховића и испитивањем наведеног вештака на главном претресу, ради утврђивања тачне вредности ствари одузетих од окривљеног, а по налогу другостепеног суда приликом укидања прве првостепене пресуде и извршио увид у криминалистичко техничку документацију ПС Сјеница, сачињену поводом извршења предметног кривичног

дела. Поред тога, првостепени суд је у доказном поступку саслушао окривљеног, који је у својој одбрани навео да у свему остаје „као у својој одбрани“ датој на записнику о главном претресу пред Основним судом у Сјеници у предмету К 163/18 од 08.04.2019. године, када је заправо давао исказ у својству сведока, у кривичном поступку који се водио против његовог оца, ББ због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, који је окончан - услед одустанка тужиоца од кривичног гоњења, пресудом којом се оптужба одбија.

Како даље из списка предмета произлази, на главном претресу одржаном дана 18.05.2020. године, првостепени суд је донео решење да се, поред осталих, изведу сви писмени докази увидом у списе предмета Основног суда у Сјеници К 163/18 и у том смислу уместо непосредног испитивања сведока ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, као доказ извршио увид у њихове исказе дате у предмету К 163/18, без претходне сагласности странака, супротно одредби члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП.

Искази наведених сведока које је првостепени суд анализирао у пресуди, дати су у кривичном поступку који није вођен према окривљеном АА, већ према другом лицу, а АА је у том кривичном поступку – К 163/18, на главном претресу испитан као сведок. Како је у исказе тих сведока извршен увид у кривичном поступку против њега, окривљени није имао могућности да те сведоке који су били сведоци оптужбе – непосредно испита. Право да се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете и да изнесе чињенице и доказе у своју корист, да испитује сведоке оптужбе и захтева да се под истим условима као сведоци оптужбе, у његовом присуству испитају сведоци одбране – је право које припада искључиво окривљеном и то на основу Устава РС (члан 33. став 5) и Законика о кривичном поступку (члан 68. став 1. тачка 10).

Када окривљеном ово право није омогућено у кривичном поступку то се без његове сагласности не могу читати искази сведока приликом чијег испитивања он није могао да своје право оствари, јер није имао ни својство окривљеног. Из тог разлога, увид у исказе сведока датих у кривичном поступку К 163/18, представља незаконит доказ на коме се не може заснивати пресуда.

Заснивајући правноснажне пресуде на наведеним недозвољеним доказима – исказима сведока, датим у предмету К 163/18, у поступку усмереном према другом окривљеном, који су изведени на главном претресу супротно одредби члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП, нижестепени судови су учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се основано, без нумеричког означавања, указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је усвојио као основан поднети захтев и побијане правноснажне пресуде укинуо, а предмет вратио Основном суду у Сјеници на поновно суђење.

У поновном поступку, суд ће отклонити повреду закона на које му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, при чему ће имати у виду и наводе захтева у односу на повреду Законика о кривичном поступку из члана 441. став 3. у вези члана 258. став 4. у погледу досуђеног имовинскоправног захтева.

Имајући у виду разлоге укидања нижестепених пресуда, то се Врховни касациони суд није ни упуштао у разматрање осталих навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, налазећи да су за сада беспредметни.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1). ЗКП, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић